

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu ve složení předsedkyně senátu JUDr. Růžena Kučerová a soudkyně JUDr. Helena Nebesařová a JUDr. Irena Karpíšková, v právní věci

žalobce: **Stanislav P.**, nar.xxx, xxx,
zastoupen advokátkou Mgr. Evou Ciprysovou, Na Kozině 1438, 293 01 Mladá Boleslav,

proti
žalovanému: **Delphi Packard Electric Česká republika s.r.o.**, IČ 45281599, Čechova 235,
294 01 Bakov nad Jizerou,
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Stránským, Jandova 8, 190 00 Praha 9,

o zaplacení 732.000 Kč,

takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 100.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žaloba na úhradu částky 632.000 Kč se zamítá.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám právní zástupkyně náhradu nákladů řízení ve výši 144.731,69 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit státu náhradu nákladů řízení, jež stát platil, ve výši 11.500 Kč, do tří dnů od právní moci rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobou se žalobce domáhal na žalovaném úhrady částky 100.000 Kč, následně po rozšíření žalobního nároku částky 732.000 Kč. Žalobce požadoval rozšíření žalobního nároku celkem na částku 2.900.000 Kč, soud rozšíření žalobního nároku dle návrhu žalobce ze dne 14.12.2018 nepřipustil (usnesení ze dne 22.1.2019). předmětem řízení tudíž byl nárok na úhradu částky 732 000 Kč. Dle žalobního tvrzení byl žalobce zaměstnancem žalovaného, v roce 1998 přišel z vlastní iniciativy s nápadem spojit dva montážní stojany do jediného montážního stojanu. Vytvoření tohoto univerzálního stojanu nebylo součástí jeho pracovních úkolů či povinností. Žalovaný na základě konstrukčního návrhu žalobce vytvořil univerzální stojan, který po zavedení do výroby přinesl žalovanému řadu úspor. Mezi tyto úspory patřila úspora místa ve výrobní hale. V závodě České Lípy byly tři výrobní haly, ve všech třech výrobních halách byl použit předmětný stojan. Účinnost stojanů dále spočívala ke zvýšení kvality s tím, že nedocházelo k poškození kontaktů dlouhých vodičů při sundávání vodiče ze stojanu a při následné montáži, zamezilo se prodírání izolace vodiče pomocí speciálních držáků tzv. pandui nedocházelo k zacuchání vodičů s kontakty. Přínos stojanů spočíval v efektivitě montáže, a to v tom, že pracovník měl veškerý potřebný materiál přímo před sebou, a při odběru materiálu se nemusel otáčet. Na předmětný stojan bylo možné umístit o 16 dávek více vodičů, což umožňovalo větší flexibilitu, zdokonalení technologie výroby, obsáhlejší využití montážního pracoviště, a lepší ergonomii pracoviště. První vzorový stojan navrhl žalobce v roce 1999, a po jeho prezentaci a následném odsouhlasení firma od roku 2000 objednávala stojany do výroby.
2. Žalobce vzhledem k vnitropodnikovým směrnícím podal na počátku roku 2008 nabídku na přijetí svého zlepšovacího návrhu, obsahující princip spojeného stojanu. Žalovaný v dubnu 2008 žalobci sdělil, že tento zlepšovací návrh, označený jako ZN 05/08, přijímá, a jako odměnu za něj nabízí 10.000,- Kč, protože jeho přínos je nevyčíslitelný. Žalobce návrh smlouvy odmítl z důvodu nesouhlasu s výší odměny. Žalobce se domnívá, že přínos z jeho zlepšovacího návrhu je velmi vysoký. Žalobce zakázal žalovanému užívat jeho zlepšovací návrh č. ZN05/08.
3. Žalobou žalobce požadoval alternativně úhradu odměny za zlepšovací návrh nebo bezdůvodné obohacení. Ve vyjádření ze dne 19.1.2017 žalobce uvedl, že pokud soudy dospěly k závěru, že nemůže v tomto řízení požadovat odměnu za zlepšovací návrh, pak mu náleží nárok na zaplacení náhrady za jeho užívání, tedy bezdůvodné obohacení. Žalobce žalobou, podanou dne 21.4.2011, se domáhal úhrady částky 100.000 Kč za užití předmětného zlepšovacího nároku žalovaným za období od 1.3.2009 do 21.4.2011, a to za užití 85 kusů stojanů při výrobě BMW, 24 kusů stojanů při výrobě Audi, a 57 kusů při výrobě Škoda A5. Podáním ze dne 19.1.2017, došlého soudu téhož dne, rozšířil žalobce svůj nárok na vydání bezdůvodného obohacení na celkovou částku 732.000 Kč s tím, že za užívání univerzálního stojanu ve výrobě BMW považoval za období od 1.4.2008 do 9.10.2010 v částce 327.000 Kč, za užívání stojanů ve výrobě Audi za období 1.4.2008 do 6.10.2008 v částce 16.000 Kč, a užívání stojanů při výrobě škoda A5 za období od 1.4.2008 do 1.3.2011 v částce 389.000 Kč. Ve vyjádření ze dne 24.9.2018 žalobce v rozporu s předchozím tvrzením uvedl, že při výrobě jednoho svazku u projektu BMW musí být počítáno s 35 univerzálními stojany, při projektu Audi s 18 stojany, a při projektu Škoda A5 s 20 stojany.
4. Žalobce požadoval, aby soud o výši nároku rozhodl v souladu s ustanovením § 136 o.s.ř. vzhledem k tomu, že žalovaný neposkytl znalci ke stanovení výše nároku potřebné údaje.

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu. Žalovaný učinil nesporným, že žalobce byl od 9.9.1991 do 31.8.2010 zaměstnancem žalovaného, a že 15.1.2008 předložil žalobci žalovanému zlepšovací návrh označený ZN 5/08. Základní myšlenka tohoto zlepšovacího návrhu je sjednocení dvou stojanů pomocí nové speciální konstrukce stojanu. Je možné stojan osadit montážní deskou, testovacím zařízením, vodiči a materiálem. Mechanismus ve spojení dvou stojanů byl žalovanému znám od roku 2004, seznámil se s ním během prezentace ve výrobním závodě Delphi v Portugalsku, kde mu zároveň byla poskytnuta i příslušná dokumentace. Žalovaný předmětný stojan již od roku 2004 užíval.
6. Žalovaný namítl, že mezi účastníky došlo ke konkludentnímu uzavření smlouvy o přijetí zlepšovacího návrhu a přiznané odměny ve výši 10.000 Kč. Žalovaný zlepšovací návrh žalobce přijal, výše odměny byla ve smyslu vnitřní směrnice pro zlepšovací návrhy č. DPEWC-HR 07.0100-01052CZ, platné od 13.1.2008, označená jako nevyčíslitelná, a žalobci byla za zlepšovací návrh přiznána odměna ve výši 10.000,- Kč, která mu též byla vyplacena. Žalobce si vyplacenou odměnu ponechal, z čehož lze usoudit, že došlo ke konkludentnímu uzavření smlouvy přijetí zlepšovacího návrhu.
7. Žalovaný namítl, že jakákoliv úspora místa, plynoucí ze zlepšovacího návrhu, nebyla pro žalovaného jakýmkoliv přínosem, a to zejména z důvodu existující technologie, komplexnosti navazujících pracovišť, útlumu výroby žalovaného, nepotřeby úspory místa, a neřešení zapracování spojeného stojanu do procesu výroby. Žalovaný uvedl, že zlepšovací návrh neměl pro žalovaného přínos, spočívající v úspoře času. Ke znaleckému posudku Ing. Karla Čady žalovaný uvedl, že údaje, předložené žalobcem, jsou neověřitelné. Znalec neřeší konkrétní pracovní činnost u konkrétního stojanu, neřeší zapracování konkrétního stojanu do výrobních linek žalobce. Žalovaný namítl, že v řízení nebyl prokázán počet užitých stojanů.
8. Žalovaný dále namítl, že vytvoření univerzálního stojanu bylo součástí jeho pracovních úkolů, a konstrukční činnost byla realizována v rámci pracovní činnosti žalobce pro žalovaného jako zaměstnavatele.
9. Žalovaný namítl, že během soudního řízení nebylo prokázáno, že by se žalovaný na úkor žalobce bezdůvodně obohatil, či nebylo prokázáno bezdůvodné obohacení v konkrétní výši za konkrétní časové období ve vztahu k úspoře místa i zkrácení času při výrobě svazků.
10. Žalovaný namítl promlčení žalobního nároku. Dle námítky žalovaného, pokud nárok žalobce je nutné právně kvalifikovat jako bezdůvodné obohacení, lze se domáhat nároku toliko ve dvouleté subjektivně promlčecí době od jejího podání, tedy od 12.4.2009. Pokud žalobce návrhem z 19.1.2017 nárok z titulu bezdůvodného obohacení rozšířil co do jeho výše, je nutno takto nově vznesený nárok považovat za promlčený. Pokud žalobce tvrdil, že žalovanému vzniklo úmyslné bezdůvodné obohacení, pak ze strany žalobce nebyly předloženy žádné důkazní návrhy, ani jakýkoliv úmysl ze strany žalovaného nebyl prokázán. Naopak bylo prokázáno, že všechny spojené stojany byly vyrobeny a začleněny do výroby dávno před podáním zlepšovacího návrhu, a jejich užívání bylo ukončeno před tím, než žalobce vůči žalovanému projevil zákaz s užíváním.
11. Z listiny, označené Cíle - stanovené úkoly na období rok 1999, bylo zjištěno, že obsahuje popisy úkolů, mimo jiné pod bodem 4 konstrukční činnost – realizace nového pracoviště s ohledem na ergonomii a využití plochy.

12. Z popisu práce ze dne 25.10.2004 bylo zjištěno, že pro funkci procesní inženýr – montážní desky pracovníka Stanislava P. byla stanovena zodpovědnost – konstruuje montážní desky pro jednotlivé projekty.
13. Z popisu práce k 2.1.2008 bylo pro pracovníka Stanislava P. zjištěno, že jsou stanoveny úkoly, a to konstrukce montážních desek.
14. Z návrhu smlouvy č. 12/08 o přijetí zlepšovacího návrhu a odměny za tento zlepšovací návrh, uzavřené mezi Stanislavem P. a zaměstnavatelem Delphi Packard Electric ČR s.r.o. bylo zjištěno, že ve smlouvě je uvedeno, že zaměstnavatel přijímá nabídku zlepšovacího návrhu pod poř. číslem 5/08 - universální stojan. Obě strany se dohodly na odměně za využití tohoto zlepšovacího návrhu ve výši 10.000,- Kč. Na listině je uvedené datum 11.4.2008, listina neobsahuje žádný podpis.
16. Z listiny, označené zlepšovací návrh autora Stanislava P., podaný dne 15.1.2008, s názvem Universální stojan, bylo zjištěno, že obsahuje navrhované řešení, kdy původní pracoviště se skládalo ze dvou stojanů, umístěných proti sobě. Tyto dva stojany budou sjednocené pomocí nové speciální konstrukce stojanu, je možné stojan osadit montážní deskou, testovacím zařízením, vodiči a materiálem. Stojan je rozdělen montážní deskou na spodní a vrchní část. Spodní část slouží umístění materiálu, ve vrchní části stojanu lze umístit vodiče. Montážní deska je umístěna ve výšce vzhledem k ergonomii člověka. Nové pracoviště umožňuje vyšší nároky na kvalitu a efektivitu práce, a ušetření plochy oproti původnímu pracovišti o 1,2m² až 2m². Dále je uvedena úspora v m² - výroba BMW 85 ks stojanů – 110 m², výroba Audi 24 ks stojanů – 31m², výroba A5 57 ks stojanů – 74m², celkem 215 m². Návrh zlepšovacího návrhu obsahuje náčrtek starého pracoviště a nového pracoviště.
17. Z organizační směrnice č. DPEPCL-HR07.02-03.003CZ bez data účinnosti této směrnice bylo zjištěno, že k úpravě práva a povinnosti mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem při uplatňování vyřizování zlepšovacích návrhů. Zlepšovací návrh se přihlašuje písemně u přímého nadřízeného, zlepšovací návrh posuzuje posudková komise. Je-li zlepšovací návrh přijat, že se zlepšovatelem sepsána smlouva o přijetí a odměně za zlepšovací návrh. V článku 4.9 byla sjednána odměna: a) dle vyčíslitelných přínosů, b) nevyčíslitelný přínos.
18. Z emailové korespondence mezi právním zástupcem žalobce a žalovaným, případně právním zástupcem žalovaného, z období od 16.7.2010 do 11.3.2011 bylo zjištěno, že žalobce požadoval jednorázovou odměnu za zlepšovací návrh v částce 3.300.000,- Kč. Žalovaný uvedl, že novost a přínos zlepšovacího návrhu považovali za nepatrný, chtěli pouze ocenit iniciativu žalobce. Žalobce uvedl, že nedává souhlas žalovaného s užíváním jeho zlepšovacího návrhu, a zakazuje jeho další užívání.
19. Z výkresu sestavy universální stojan s označením „vyhotovil P.“ s datem 20.10.2002 bylo zjištěno, že obsahuje sestavy universálního stojanu.
20. Z dokumentu, označeného Výběrové řízení pro rekonstrukci US stojanů, tzv. „Stanik metal Stands“ bylo zjištěno, že byl vystaven 22.9.2004 žalovaným na rekonstrukci stojanů, na verzi 1, 2 a 3.
21. Z výkresu s označením zakázka Buggi velká, zpracovaného Houška OK s.r.o. dne 20.10.2004, bylo zjištěno, že obsahuje výkres, týkající se výrobků s označením základní stojan, z výkresu z 14.10.2004 výrobek nástavba a z výkresu bez data montážní stojan.

22. Z prohlídky fotografií montážní haly bez data, označené A14, bylo zjištěno, že obsahuje fotografii pracoviště s původními stojany, a označené A15 obsahuje pracoviště s universálním stojanem.
23. Z fotografie bez data, označené Houška OK s.r.o. stojan 2004, bylo zjištěno, že obsahuje fotografii universálního sjednoceného stojanu.
24. Z objednávky, vystavené 19.7.1999, 12.11.1999 a 10.2.2000 žalovaným dodavatelí Střední odborná škola SOU, Transportní technika s.r.o., bylo zjištěno, že obsahuje objednávku na výrobu stojanu na elementy – 1 kus, 15 kusů nový výrobní stojan na elementy, a 10 kusů výrobní stojan na elementy, v záhlaví je uveden kontaktní partner P..
25. Z objednávky č. 4700001028 ze dne 20.3.2003, č. 4700002061 z 4.10.2004, č. 4600014832 z 30.7.2004, č. 4600014906 z 11.8.2004, č. 4700002012 z 11.8.2004 a č. 4600014861 z 4.8.2007, bylo zjištěno, že žalovaný objednal u dodavatele Plast Servis Kamenice s.r.o., a u dodavatele Houška OK s.r.o. stojany na desky a vodiče.
26. Z nabídky firmy Trilogiq CZ s.r.o. z 22.11.2006 bylo zjištěno, že obsahuje nabídku na systém LeanTek, která se skládá z ocelových spojek, trubek a válcových tratí s tím, že k této nabídce jsou připojeny přílohy, obsahující stojan Audi 2.08, otočný US, stojan AO5-FBO.
27. Z reklamního letáku Trilogiq na LeanTek z roku 2006 bylo zjištěno, že obsahuje nabídku na modulární systém, jehož základní prvky jsou ocelové trubky, potažené plastovou vrstvou.
28. Ze studie, označené Volvo P28 Projekt Preplanning Studies Engine Bay, zpracovaného Delphi Confidential, bylo zjištěno, že na studii je označen datum 2.9.2004, a studie obsahuje fotografie stojanů.
29. Z reklamního materiálu, označeného Equipmen from Audi DR a BMW 83 bez data, bylo zjištěno, že obsahuje fotografie universálního stojanu.
30. Z účastnické výpovědi jednatele žalovaného Romana Lejska bylo zjištěno, že do společnosti žalovaného nastoupil 1.1.1998. V roce 2004 se stal vedoucím technické přípravy výroby, v roce 2006 se stal vedoucím inženýringu, v roce 2009 se stal ředitelem pro střední Evropu a od roku 2011 je ve funkci ředitele pro střední Evropu, jednatelem společnosti a ředitelem společnosti pro Českou republiku. K útlumu výroby v závodě Česká Lípa docházelo od roku 2008 s tím, že z pěti programů byly tři zrušeny v květnu, srpnu a prosinci 2010, celý podnik byl prodán v červnu 2011. Účastník uvedl, že princip spojeného stojanu v závodě Česká Lípa znali před rokem 2004. V roce 2003 se účastník účastnil konference v Portugalsku, kde nadřízení z Portugalska sdělili, jaká bude nová strategie výroby, a jaké budou nové metody výroby a současně sdělili, že se budou užívat nové stojany LeanTek. V České Lípě se postupně implementoval nový systém. Ke změně docházelo v roce 2003, 2004, 2005. V souvislosti s dokumentací, která byla převedena z Portugalska, se dozvěděli, že je nutné změnit i stojany, kdy na jedné straně bude deska vodiče a materiál.
31. Z výslechu svědka Ing. Tomáše K. bylo zjištěno, že byl zaměstnancem společnosti žalovaného od 1.9.1995 do 31.7.2011. Od roku 2005 byl přímým nadřízeným žalobce. K finálnímu vyklizení výrobní haly a předání prostor došlo v červenci 2011. Svědek uvedl, že neví přesně, kdy byl sdružený stojan zaveden do výroby, domnívá se, že to bylo v roce 2005, 2006, 2007, v souvislosti se zavedením kitové výroby. Svědek byl členem komise, která schvalovala zlepšovacích návrh ZN 05/08. Komise při posouzení zlepšovacích návrhu dospěla

k závěru, že zlepšovací návrh nebyl součástí pracovní náplně žalobce. Skutečnost, zda zlepšovací návrh spadl do pracovní náplně pracovníka, se projednávala u každého zlepšovacího návrhu, resp. u každého návrhu, kdy to k tomu závěru svádělo. Svědek uvedl, že označení „Staníkův stojan“ se používá pro universální stojan od počátku. Stojan byl pojmenován podle autora pana P.. Při schvalování zlepšovacího návrhu věděli, že stojany se ve výrobě používaly, a že se již osvědčili.

32. Ze znaleckého posudku č. 01/11, zpracovaného znaleckým ústavem Patentservis Praha a.s. dne 17.8.2011, na základě požadavku společnosti Delphi Packard Electric Česká republika s.r.o. bylo zjištěno, že úkolem znaleckého posudku bylo stanovení odměny za využití stojanu podle řešení p. P.. Ve znaleckém posudku pod bodem 7 je uvedeno, že technické řešení nového uspořádání jednoho pracoviště montážního systému bylo využíváno od roku 2002, k podání zlepšovacího návrhu se zlepšovatel rozhodl počátkem roku 2008. V bodě 6 znaleckého posudku bylo uvedeno, že rozhodnutí o ukončení výroby v České Lípě bylo v srpnu 2010, následně došlo postupně k likvidaci těchto stojanů. Při návštěvě výrobní haly se znalecký ústav seznámil s jedním stojenem, upraveným dle zlepšovacího návrhu, návštěva se konala 27.1.2011. Technické řešení popisu zlepšovacího návrhu uvádí, že jde především o úsporu pracovní plochy montážní haly, v části 6 je uvedeno, že šlo pouze o teoretickou úsporu, nikoliv hmatatelnou a přepočítatelnou do finančního vyjádření. Pro případ přijetího zlepšovacího návrhu je možné se spokojit s mimoekonomickými úsporami. Došlo-li ke zlepšení pracovních podmínek během úspory pracovní plochy u celkem 166 stojanů, a podle vyjádření zástupce společnost Delphi Packard Electric Česká republika s.r.o. se to týkalo cca 350 osob. V části 5 znaleckého posudku je uvedeno, že oblasti zlepšení z hlediska na vyčíslení přínosu je zaškrtnut vliv, bezpečnost práce, pracovní podmínky, a produktivita práce/kvalita. Úspora montážního času jako významného činitele vzorce výpočtu ukazatele měřena nebyla.
33. Dle závěru znaleckého posudku výše odměny by mohla společnost s ohledem na dřívější využití technického řešení od roku 2002 před formalizovaným podáním zlepšovacího návrhu stanovit v intervalu 10.000 až 18.170 Kč.
34. Z přílohy č. 14 předmětného znaleckého posudku, obsahující záznam z jednání dne 2.6.2011, kterého se účastnili zástupci Delphi Packard Electric Česká republika s.r.o. Zdeněk Blažek, Petra Špetlíková, JUDr. Stráský, Mgr. Kateřina Mourová, a zástupci Patentservis Praha s.r.o., bylo zjištěno, že v záznamu je uvedeno, že při zavedení nových stojanů (obsah návrhu p. P.) uhrazeno cca 30.000 Kč za jeden stojan, bylo osazeno cca 160 kusů.
35. Ze znaleckého posudku Karla Čady ze dne 28.2.2018, zapsaného pod pořadovým číslem 756/2018 a výpovědi znalce bylo zjištěno, že znalec na otázku, zda užití 166 stojanů vyrobených podle zlepšovacího návrhu žalobce, mělo pro žalovaného přínos technický, výrobní nebo provozní, uvedl, že využití zlepšovacího návrhu č. 05/08 o názvu Universální stojan mělo pro žalovaného přínos technický, výrobní, nebo provozní, které se projevovaly ergonomickými výhodami, zvýšením produktivity práce, neboť obsluha se nemusela při vyjímání materiálu, nebo vodičů, otáčet k jinému stojanu, úsporu místa ve výrobní hale, a zlepšení pracovního prostředí pro obsluhu. Úspora stojanu nemůže být ekonomicky vyčíslena jako přínos, umožňující zvýšení rozsahu celkového objemu výrobků ve vztahu k 1 m² celkové výrobní plochy. Mezi samotným rozsahem použitelné výrobní plochy, či úsporu místa a zvýšením výroby není žádný příčinný vztah, neboť zavedení zlepšovacího návrhu nezpůsobuje samo o sobě žádné zvýšení výroby a nelze tímto postupem stanovovat přínos z využití zlepšovacího návrhu. To plyne i z úvahy, že i jiné zdroje výrobní plochy, které by případně společnost získala, v žádném případě nezpůsobují zvýšení produkce.

36. Z dodatku ke znaleckému posudku ze dne 28.8.2018 a výpovědi znalce bylo zjištěno, že znalec Karel Čada dospěl k závěru, že přínos využití zlepšovacího návrhu o názvu Universální stojan, spočívající v úspoře mzdových nákladů za období od března 2009 do července 2011, představuje částku 1.386.940 Kč. Znalec ve svém závěru uvedl, že k měření účinku zlepšovacího návrhu a jeho přínosů se nepodařilo získat universální stojan pro takovéto měření, ke stanovení přínosu k využití zlepšovacího návrhu žalobci jsou v současné době k dispozici pouze údaje a informace žalobce, které žalovaná strana nepotvrdila, ani nevyvrátila.
37. Z druhého dodatku ke znaleckému posudku ze dne 10.10.2018 bylo zjištěno, že znalec Karel Čada uvedl, že pokud bylo pro výrobu automobilů BMW využito celkem 35 universálních stojanů, u výroby automobilů Audi 18 stojanů, a automobilů Škoda 20 stojanů, celková úspora představuje částku 30.659.383 Kč.
38. Soud neprovedl k důkazu revizní znalecký posudek. Na základě vyjádření žalovaného, že nemá k dispozici žádný universální stojan, nemohlo být provedeno měření úspory času, z něhož by bylo nutné při vyhotovení revizního znaleckého posudku vycházet. Soud neprovedl výslech technologa K. vzhledem k tomu, že tento důkaz považoval za nadbytečný.
39. Na základě výše uvedených tvrzení a zjištěných skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná v rozsahu, uvedeném v první části výroku rozhodnutí.
40. Dle ustanovení § 72 zákona č. 527/1990 Sb. se za zlepšovací návrhy pokládají technická, výrobní nebo provozní zdokonalení, jakož i řešení problému bezpečnosti, ochrany zdraví při práci v životním prostředí, s nimiž má zlepšovatel právo nakládat.
41. Dle ustanovení § 226 odst. 1 o.s.ř. je soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu. Odvolací soud v usnesení ze dne 26.10.2016 sp. zn. 3 Cmo 348/2015-185 uvedl, že mezi žalobcem a žalovaným nedošlo k uzavření smlouvy o přijetí zlepšovacího návrhu a úhradě odměny za něj vzhledem k tomu, že nedošlo k dohodě o výši odměny. Odvolací soud uvedl, že pokud soud I. stupně dospěje k závěru, že jde o řešení, které obsahuje projekt technického, výrobního nebo provozního zdokonalení, posoudí věc jak nárok na vydání bezdůvodného obohacení, vzniklého užitím zlepšovacího návrhu žalovaným bez souhlasu žalobce. Při posouzení přínosu technického, výrobního nebo provozního zdokonalení, a při stanovení výše nároku, může vyjít ze závěrů znaleckého zkoumání. Posoudí oprávněnost námitky promlčení podle § 101 občanského zákoníku. Při posouzení případného promlčení zohlední, že jde o nárok, vznikající postupně během období, za které byl uplatněn.
42. V řízení bylo zjištěno, že žalobce jako bývalý zaměstnanec žalovaného vytvořil zlepšovací návrh, spočívající v konstrukci universálního stojanu. Výkres konstrukce tohoto universálního stojanu předal svému zaměstnavateli, a na základě tohoto výkresu byly nejpozději v roce 2004 vyrobeny universální stojany, a zavedeny do výroby. Tyto skutečnosti byly zjištěny z výkresové dokumentace universálního stojanu z roku 2002, zpracovaného žalobcem, z výkresů universálních stojanů, zpracovaných společností Houška OK s.r.o. v říjnu 2004, a objednávkami na výrobu universálních stojanů z období roku 2004, zaslané žalovaným společností Houška OK s.r.o.
43. Soud má v řízení za zjištěné, že žalobce je původcem konstrukce universálního stojanu. Tato skutečnost vyplývá jednak z označení těchto stojanů názvem „Staníkovi stojany“, jednak ze

skutečností, že komise žalovaného, dle výpovědi svědka Ing. Tomáše K., konstrukční návrh universálního stojanu přijala jako zlepšovací návrh. Soud též má za prokázané, že konstrukce universálního stojanu nespádala do pracovní náplně žalobce vzhledem k tomu, že z popisu pracovní náplně žalobce vyplývá, že do pracovní náplně spadala konstrukce montážních desek, a dle výpovědi svědka Ing. Tomáše K. komise posuzovala tuto okolnost a dospěla k závěru, že konstrukce universálního stojanu do pracovní náplně žalobce nespádala.

44. Soud neshledal důvodnou námitku žalovaného, že konstrukce universálního stojanu v době převzetí výkresové dokumentace byla již žalovanému známa. Žalovaný uvedl, že se s konstrukcí universálního stojanu seznámil v roce 2004 při prezentaci ve výrobním závodě Delphi v Portugalsku. Soud neshledal tuto námitku důvodnou vzhledem k tomu, že ve znaleckém posudku Patentservis Praha a.s. č. 01/11 ze dne 17.8.2011 je uvedeno, že technické řešení stojanu je žalovanému známo od roku 2002 (bod 6 znaleckého posudku). Toto datum koresponduje s datem výkresové dokumentace universálního stojanu z roku 2002, zpracované žalobcem. Předmětnou konstrukci universálního stojanu tudíž žalobce vytvořil a předal žalovanému před rokem 2004.
45. Při posouzení, zda konstrukce universálního stojanu měla pro žalovaného technický, výrobní nebo provozní přínos, vychází soud ze znaleckého posudku znalce Karla Čady, zpracovaného dne 28.2.2018, kde znalec dospěl k závěru, že zlepšovací návrh o názvu Universální stojan měl pro žalovaného přínos technický, výrobní nebo provozní, který se projevil ergonomickými výhodami, zvýšením produktivity práce, neboť obsluha nemusela při vyjímání materiálů nebo vodičů otáčet k jinému stojanu, úsporou místa ve výrobní hale, a zlepšení pracovního prostředí pro obsluhu.
46. Při posouzení výše žalobního nároku soud postupoval dle ustanovení § 136 o.s.ř. a stanovil výši podle své úvahy vzhledem k tomu, že znalec při znaleckém zkoumání výše bezdůvodného obohacení neměl k dispozici universální stojan, protože žalovaný uvedl, že žádný universální stojan již nemá k dispozici, a nebylo tudíž možné provést měření úspory času využitím tohoto stojanu při výrobě, oproti dřívějšímu stavu. V řízení dále nebyl prokázán počet universálních stojanů, které užíval žalovaný při výrobě v předmětném období. Žalobce v řízení původně uvedl, že bylo využíváno celkem 166 stojanů, následně ve vyjádření ze dne 24.9.2018 uvedl, že pro potřeby znaleckého posudku je třeba vycházet z počtu 73 stojanů, jak uvedl znalec v dodatku ke znaleckému posudku ze dne 10.10.2018. Žalovaný již nemá stojany k dispozici a namítl neprůkaznost počtu užitých stojanů. Soud shledal nárok žalobce důvodným v rozsahu, uvedeném v I. části výroku rozhodnutí, při stanovení důvodnosti tohoto nároku vycházel ze znaleckého posudku znalce Karla Čady, který uvedl, že bezdůvodné obohacení za využití jednoho stojanu činilo částku 1.386.940 Kč. .
47. Soud zamítl žalobní nárok v částce, uvedené ve II. části výroku rozhodnutí vzhledem k tomu, že shledal důvodnou námitku promlčení, vznesenou žalovaným. Dle ustanovení § 107 o. z. účinného do 1.1.2014, se právo na vydání bezdůvodného obohacení promlčí za dva roky ode dne, kdy se oprávněný dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení, a kdo se na jeho úkor obohatil. Podle § 107 odst. 2 o. z., nejpozději se právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení promlčí za tři roky, a jde-li o úmyslné bezdůvodné obohacení, za 10 let ode dne, kdy k němu došlo. Žalobce uplatil žalobou nárok na bezdůvodné obohacení za období od 1.3.2009 do data podání žaloby, tj. 21.4.2011. Návrh na rozšíření žalobního nároku na částku 964.000 Kč byl podán na zdejší soud dne 19.1.2017. Soud připustil rozšíření žalobního nároku o částku 632.000 Kč za období od 1.4.2008 do 31.3.2011. K datu podání návrhu na rozšíření žalobního nároku uplynula jak subjektivní, tak objektivní

promlčecí lhůta. Co se týče subjektivní lhůty, žalobci bylo známo nejpozději k datu podání žaloby dne 21.4.2011, že žalovaný užívá předmětný zlepšovací návrh bez jeho souhlasu. Pokud jde o objektivní promlčecí lhůtu, soud neshledal důvodným tvrzení žalobce, že ze strany žalovaného šlo o úmyslné bezdůvodné obohacení, tudíž tato promlčecí lhůta je desetiletá. Dle rozhodnutí NS ČR sp. zn. 33 Odo 134/2002 o přímý úmysl jde tehdy, jestliže ten, kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatil, věděl, že svým jednáním získá bezdůvodné obohacení, a současně je také získat chtěl. O úmysl nepřímý jde, jestliže ten, kdo se na úkor jiného obohatí, věděl, že svým jednáním obohacení, které mu nenáleží, může získat, a s tímto následkem byl pro případ, že nastane, srozuměn. V obou případech je tedy rozhodujícím znakem úmyslu předchozí vědomost subjektu, který se neoprávněně obohatil, o tom, že svým jednáním získává (úmysl přímý) nebo získat může (úmysl nepřímý) hodnoty vyjádřitelné v penězích, které mu nenáleží. V řízení bylo prokázáno, že komise žalovaného při přijímání předmětného zlepšovacího návrhu uvedla, že přínos tohoto zlepšovacího návrhu je nevyčíslitelný. V řízení nebyl proveden žádný důkaz, ze kterého by vyplývalo, že žalovaný měl vědomost o tom, že by přínos zlepšovacího návrhu byl vyšší než částka, kterou vyplatil žalobci.

48. Protože soud shledal námitku promlčení žalovaného důvodnou, žalobu v rozsahu, uvedeném ve výroku II zamítl.
49. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 142 odst. 3 o.s.ř., neboť rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu. Náhrada nákladů řízení žalobce sestává ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu 4.000,- Kč a soudního poplatku za odvolání ve výši 5.000,- Kč, úkonů právních služeb právního zástupce žalobce a cestovních výdajů a úhrady odměny znalce. Pro určení odměny za jeden úkon právní služby náleží částka 5.100,- Kč podle ust. § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, v platném znění (dále jen „AT“). Právní zástupce žalobce učinil celkem 17 úkonů právních služeb, a to: převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) AT, sepsání žaloby ze dne 12. 4. 2011, vyjádření ve věci samé ze dne 31. 8. 2012, ze dne 6. 7. 2015, ze dne 28. 8. 2015, ze dne 19. 1. 2017, vyjádření žalobce ke znaleckému posudku ze dne 30. 4. 2018 a k jeho dodatku ze dne 24. 9. 2018 dle ust. § 11 odst. 1 písm. d) AT, podání odvolání proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 12. 10. 2017 dle ust. § 11 odst. 1 písm. k) AT a účast na soudních jednáních ve dnech 19. 5. 2015, 10. 7. 2015, dne 10. 9. 2015 přesahující dvě hodiny, dne 26. 10. 2016 před odvolacím soudem, dále dne 29. 5. 2018, dne 25. 9. 2018 a dne 22. ledna 2019 dle ust. § 11 odst. 1 písm. g) AT. Ve vztahu k návrhu na vydání předběžného opatření, jakož i odvolání směřující proti zamítavému usnesení, rozšíření žaloby a s tím související soudní poplatky, soud uvádí, že tyto úkony a náklady nepovažuje za účelně vynaložené pro uplatňování práva, neboť jak bylo výše uvedeno, rozhodnutí soudu o výši plnění záviselo na znaleckém posudku. Dále žalobci náleží režijní náhrada ve výši 5.100,- Kč dle ust. § 13 odst. 3 AT a cestovné na soudní jednání v souladu s ust. § 13 odst. 1 AT. Ohledně náhrady za použití motorového vozidla soud vycházel z předloženého technického průkazu osobního vozidla použitého k cestě na celkem 7 jednáních, kdy cesta z Mladé Boleslavi do Prahy a zpět činí cca 120 km. V roce 2015 cena nafty činila 36,10 Kč/l, proto soud určil náhradu za cestovné na jednání ve dnech 19. 5. 2015, 10. 7. 2015 a 10. 9. 2015 ve výši 1.994,79 Kč. V roce 2016 průměrná cena nafty byla 29,5 Kč/l, kdy se zástupkyně zúčastnila jednání před odvolacím soudem dne 26. 10. 2016, a proto soud přiznal cestovné 636,53 Kč. V roce 2018 činila 29,8 Kč/l, kdy zástupkyně žalobce se zúčastnila jednání ve dnech 29. 5. 2018 a 25. 9. 2018, tj. 1.324,74 Kč, a v roce 2019 průměrná cena činí 33,6 Kč/l, a proto za účast na jednání dne 22. 1. 2019 soud přiznal cestovné ve výši 697,63 Kč. Na cestovním soud přiznal částku 4.653,69 Kč. S ohledem na skutečnost, že právní zástupkyně žalobce je plátcem DPH, soud v souladu s ust. § 14a AT

přiznal částku 19.278,- Kč odpovídající 21 % DPH. V průběhu řízení byl ustanoven znalec Ing. Karel Čada, a to usnesením zdejšího soudu ze dne 14. listopadu 2017, č.j. 2 Cm 31/2012-232, za účelem vypracování znaleckého posudku a současně soud uložil povinnost žalobci uhradit zálohu na náklady znaleckého posudku ve výši 20.000,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení. Žalobce složil soudem stanovenou zálohu dne 14. prosince 2017, přičemž v průběhu řízení bylo usnesením ze dne 6. března 2018, č.j. 2 Cm 31/2012-253, rozhodnuto o znalečném ve výši 18.900,- Kč, která byla uhrazena ze složené zálohy žalobcem a dále znalečné přiznané usnesením ze dne 10. září 2018, č.j. 2 Cm 31/2012-296, ve výši 9.100,- Kč, přičemž ze složené zálohy byla uhrazena pouze částka ve výši 1.100,- Kč a zbývající část, tj. 8.000,- Kč byla uhrazena z rozpočtových prostředků soudu. Náklady žalobce na zpracování znaleckých posudků tudíž činily částku 20 000 Kč. Celkem soud na náhradě nákladů přiznal 144.731,69 Kč.

50. Podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. V řízení bylo z rozpočtu soudu vyplaceno znalečné ve výši 8.000,- Kč Ing. Karlu Čadovi, přiznané usnesením zdejšího soudu ze dne 10. září 2018, č.j. 2 Cm 31/2018-296, v celkové výši 9.100,- Kč, přičemž částka ve výši 1.100,- Kč byla uhrazena ze složené zálohy žalobcem. Dále z rozpočtu soudu bylo vyplaceno znalečné ve výši 3.500,- Kč na základě usnesení ze dne 19. října 2018, č.j. 2 Cm 31/2012-319. Soud celkem uhradil z rozpočtových prostředků částku ve výši 11.500,- Kč. Soud uložil žalovanému uhradit náklady státu, vzhledem k tomu, že pro závěr, kdo je povinnen platit tyto náklady, se přihlíží k tomu, kdo platil náhradu nákladů řízení druhému účastníkovi.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozhodnutím splněna dobrovolně, může oprávněný požádat o výkon rozhodnutí u obecného soudu povinného.

Praha 22. ledna 2019

JUDr. Růžena Kučerová v. r.
předsedkyně senátu